

Systembolagets Alkoholforskningsråd

UTLYSNING AV MEDEL FÖR ALKOHOLFORSKNING

Systembolagets Alkoholforskningsråd delar årligen ut anslag till olika forskningsprojekt. Samhällsvetenskaplig och folkhälsovetenskaplig alkoholforskning prioriteras, tillsammans med forskning som är av särskild betydelse för det förebyggande arbetet mot alkoholskador. Från och med 2017 delas tio miljoner kronor ut per år, varav tre miljoner viks för fokusområden som har identifierats som särskilt angelägna. Alkoholforskningsrådet ser gärna ansökningar från yngre forskare.

I. FRIA FORSKNINGSMEDEL

Systembolagets Alkoholforskningsråd utlyser projektbidrag för forskning inom tre områden:

- A. Forskning om vad som förebygger alkoholskador, missbruk och beroende samt ökar kunskapen om vård- och behandlingsmetoder.
- B. Forskning om effekter av policy/lag/marknadsförändringar på alkoholkonsumtion och dryckesmönster.
- C. Forskning om alkoholkonsumtionens och dryckesmönstrens hälso-, sociala och ekonomiska effekter på både individ-, grupp- och samhällsnivå.

2. FRIA FORSKNINGSMEDEL – JUNIORA FORSKARE

Ett uttalat syfte med stödet är att stärka alkoholforskningsområdet i Sverige. Därför kommer Alkoholforskningsrådet genom att öronmärka en miljon kronor lägga särskild vikt vid ansökningar från juniora forskare. Med juniora forskare menas nydisputerade forskare (inom max 3 år). Huvudsökande skall ha avlagt doktorsexamen senast vid den tidpunkt då ansökan lämnas in.

3. FOKUSOMRÅDEN

Ytterligare en kategori är stöd till forskningsområden som har identifierats som särskilt angelägna och där det finns ett behov av ytterligare kunskap. Alkoholforskningsrådet välkomnar därför ansökningar inom följande två områden, där det sammanlagt finns tre miljoner i stöd att fördela:

D. Småbarnsföräldrar och riskbruk

Riskbruk hos småbarnsföräldrar innebär, utöver samma risk som för andra vuxna, dessutom risker vid omvårdnad och tillsyn av barnet. Det beror på att alkoholen påverkar motorik, reaktionsförmåga och omdöme. Studier visar att det är vanligare att barn till föräldrar med riskbruk (med riskbruk menas personer med riskabelt drickande som ännu inte övergått till beroende) blir beroende själva. Men det saknas vetenskapligt underlag för att bedöma vilka insatser som har effekt i kontakten med nyblivna föräldrar.

Alkoholforskningsrådet utlyser därför forskningsmedel för kunskaps-sammanställningar eller projekt som analyserar familjeinsatser som kan hjälpa småbarnsföräldrar som har ett riskbruk.

E. Ungdomars alkoholkonsumtion

Andelen alkoholkonsumenter har sjunkit under 2000-talet i både årskurs 9 och i gymnasiet år 2. Men med tanke på att alkohol skadar den unga hjärnan, som utvecklas fram till 25-årsåldern, är det angeläget att skjuta upp alkoholdebuten för alla ungdomar. Många hamnar också i bråk och råkar ut för olyckor på grund av alkohol. Forskning visar att de som börjar dricka redan under puberteten oftare blir beroende av alkohol än de som börjar senare, men vi behöver förstå varför de dricker, hur de får tag på alkohol och om det finns specifika riskgrupper.

Alkoholforskningsrådet utlyser därför forskningsmedel för projekt som bidrar till kunskap om ungdomars alkoholvanor och hur de får tag på alkohol.

ANSÖKAN

Alkoholforskningsrådet stödjer i huvudsak tillämpad forskning och finansierar projekt med 200 000–500 000 kronor. Medel för ett projekt medges i högst fem år och anslås för ett år i taget.

Ange om ansökan avser 1) fria forskningsmedel, 2) fria forskningsmedel juniora forskare eller 3) medel avseende fokusområden.

Ansökan ska ge en tydlig bild av metod, budget samt syftet med forskningen och hur den ska komplettera befintlig forskning på området. I ansökan ska framgå hur resultaten ska spridas inom och utom vetenskapssamhället. Ange i ansökan vad som redan har beforskats inom området och vilket mervärde forskningen i aktuell ansökan kan ge.

Huvudsökande kan inkomma med högst en ansökan vid samma ansöknings-tillfälle. Som huvudsökande kan man vara medsökande på annan ansökan. Sökande ska vara knuten till ett svenskt lärosäte.

Alkoholforskningsrådet beslutar oberoende av Systembolaget om inkomna ansökningar, med beaktande av projektens vetenskapliga kvalitet och samhällsrelevans. Flera typer av forskningsinriktningar kan erhålla finansiering. Högst prioritet ska ges till:

1. samhällsmedicinsk och samhällsvetenskaplig forskning följd av,
2. klinisk/patientnära forskning och,
3. preklinisk/medicinsk och biomedicinsk forskning.

Administrationn sköts av Centralförbundet för alkohol- och narkotika-upplysning, CAN. Ansökningar lämnas via rådets ansökningssystem på CAN:s webbplats, <http://can.se/systembolagets-alkoholforskningsrad/>

Sista ansökningsdag är den 15 september 2018, klockan 16.00 (därefter stängs ansökningssystemet). Efter att ansökan har skickats in elektroniskt, skrivs första sidan ut för underskrift av huvudsökande samt av prefekt eller motsvarande. Originalen postas så snart som möjligt till Systembolagets Alkoholforskningsråd, CAN, Box 70412, 107 25 Stockholm.

Besked om utfall lämnas i slutet av december och därefter kan medel för 2019 rekvireras.

Kontaktpersoner

Britta Grönlund, CAN, britta.gronlund@can.se

Maria Renström, rådets ordförande, renstrommaria@gmail.com